

Orzekanie o niepełnosprawności

1. Czy orzeczenie wojskowej komisji lekarskiej o zaliczeniu do III grupy inwalidzkiej wydane w 2005 r. jest traktowane na równi z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności?

- Zgodnie z art. 62 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92) ważne orzeczenie o zaliczeniu do jednej z grup inwalidztwa, wydane przed 1 stycznia 1998 r. przez komisje lekarskie podległe MON lub MSWiA na podstawie odrębnych przepisów dotyczących niezdolności do służby, przekłada się na następujące stopnie niepełnosprawności:
- orzeczenie o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa traktowane jest na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- orzeczenie o zaliczeniu do II grupy inwalidztwa traktowane jest na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- orzeczenie o zaliczeniu do III grupy inwalidztwa w związku ze służbą z jednoczesnym orzeczeniem inwalidztwa III grupy z ogólnego stanu zdrowia traktowane jest na równi z lekkim stopniem niepełnosprawności.

Natomiast orzeczenie ustalające inwalidztwo III grupy wyłącznie z tytułu niezdolności do służby oznacza zdolność do pracy poza służbą, a zatem posiadaczy tych orzeczeń nie traktuje się jako osoby niepełnosprawne. Stanowi o tym art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, z późn. zm.) oraz art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67, z późn. zm.). Osoby legitymujące się takim orzeczeniem mogą wystąpić z wnioskiem o ustalenie stopnia niepełnosprawności do powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności.

Orzeczenia wyżej wymienionych komisji, wydane po 1 stycznia 1998 r. nie stanowią podstawy do zaliczenia osób, których orzeczenia te dotyczą, do osób niepełnosprawnych. Te osoby, jeśli chcą być traktowane jako osoby niepełnosprawne, mogą wystąpić z wnioskiem do powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności o ustalenie stopnia niepełnosprawności.

2. Czy osoba posiadająca orzeczenie lekarza rzeczoznawcy (komisji lekarskiej) Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego jest osobą niepełnosprawną?

Zgodnie z art. 62 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92), ważne orzeczenie o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym wydane przed 1 stycznia 1998 r. traktuje się do czasu upływu jego ważności na równi:

- z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeśli osobie orzeczonej przysługuje zasiłek pielęgnacyjny,
- z orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności w pozostałych przypadkach.

Orzeczenia lekarza rzeczoznawcy lub komisji lekarskiej KRUS wydane po 1 stycznia 1998 r. nie podlegają przełożeniu na stopnie niepełnosprawności. Osoby posiadające takie orzeczenia, jeśli chcą być traktowane jako osoby niepełnosprawne, mogą wystąpić z wnioskiem do powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności o ustalenie stopnia niepełnosprawności.

3. Czy osoba posiadająca orzeczenie lekarza orzecznika (komisji lekarskiej) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest osobą niepełnosprawną?

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92), orzeczenie lekarza orzecznika ZUS o:

1. całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji traktowane jest na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,

- niezdolności do samodzielnej egzystencji traktowane jest na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- całkowitej niezdolności do pracy traktowane jest na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- częściowej niezdolności do pracy wydane w okresie od:
  - a. 1 września do 31 grudnia 1997 r. jest traktowane do czasu upływu ważności na równi z orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ówczesną treścią §17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 21 sierpnia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stopniu niepełnosprawności, trybu postępowania przy orzekaniu oraz zakresu, składu i sposobu działania zespołów orzekających o stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 1997 r. Nr 100, poz. 627),
  - b. 1 stycznia 1998 r. do 16 sierpnia 1998 r. jest traktowane do czasu upływu ważności na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ówczesną treścią art. 5 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 1997 r. Nr 123, poz. 776),
  - c. 17 sierpnia 1998 r. jest traktowane na równi z orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności zgodnie z art. 5 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

4. Czy wyrok sądu o przyznaniu renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji, niezdolności do samodzielnej egzystencji, całkowitej niezdolności do pracy lub częściowej niezdolności do pracy, jest podstawą do traktowania osoby jako niepełnosprawnej?

Wyrok sądu oraz decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o przyznaniu renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji, niezdolności do samodzielnej egzystencji, całkowitej niezdolności do pracy lub częściowej niezdolności do pracy, jest podstawą do traktowania osoby jako osoby niepełnosprawnej.

Przemawia za tym brzmienie art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92), na podstawie którego za osoby niepełnosprawne uznaje się osoby, których niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy na podstawie odrębnych przepisów.

Prawomocny wyrok sądowy zmieniający decyzję ZUS i przyznający prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji, niezdolności do samodzielnej egzystencji, całkowitej niezdolności do pracy lub częściowej niezdolności do pracy ma powagę rzeczy osądzonej (art. 366 Kodeks postępowania cywilnego) i daje podstawę do traktowania osoby jako osoby niepełnosprawnej, ponieważ zgodnie z art. 365 K.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz organy państwowe i organy administracji publicznej.

5. Gdzie należy złożyć odwołanie od orzeczenia wydanego przez powiatowy zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności?

Postępowanie orzecznicze zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92) jest zespołowe i dwuinstancyjne.

Organami właściwymi do spraw orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności są:

- powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności – jako pierwsza instancja,
- wojewódzkie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności – jako druga instancja.

Z uwagi na powyższe – jeżeli orzeczenie wydane przez powiatowy zespół nie spełnia oczekiwań wnioskodawcy – powinien on w określonym terminie tj. w ciągu 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności złożyć odwołanie do wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności za

pośrednictwem powiatowego zespołu, który wydał orzeczenie.

Natomiast od orzeczenia wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności służy odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia. Odwołanie wnosi się w trybie analogicznym za pośrednictwem wojewódzkiego zespołu, który orzeczenie wydał. Wyjątek dotyczy orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień. Od orzeczenia powiatowego zespołu w tym zakresie odwołanie nie służy.

6. Jakie rodzaje schorzeń uzasadniają obniżenie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych?

Zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 września 1998 r. w sprawie rodzajów schorzeń uzasadniających obniżenie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz sposobu jego obniżania (Dz. U. Nr 124, poz. 820, z późn. zm.), do schorzeń uzasadniających obniżenie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych zalicza się:

- chorobę Parkinsona,
- stwardnienie rozsiane,
- paraplegię, tetraplegię, hemiplegię,
- znaczne upośledzenie widzenia (ślepotę) oraz niedowidzenie,
- głuchotę i głuchoniemotę,
- nosicielstwo wirusa HIV oraz chorobę AIDS,
- epilepsję,
- przewlekłe choroby psychiczne,
- upośledzenie umysłowe,
- miastenię,
- późne powikłania cukrzycy.

7. Kogo należy zaliczyć do osób niewidomych, o których mowa w art. 26a ust. 1b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (j.t. Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92, z późn. zm.) dotyczącym zwiększenia kwot dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych?

Na gruncie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych brak jest definicji pojęcia osoba niewidoma. Natomiast zgodnie z § 32 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. Nr 139, poz. 1328) przy kwalifikowaniu do znacznego, umiarkowanego i lekkiego stopnia niepełnosprawności bierze się pod uwagę zakres naruszenia sprawności organizmu spowodowany przez choroby narządu wzroku, w tym wrodzone lub nabyte wady narządu wzroku powodujące ograniczenie jego sprawności, prowadzące do obniżenia ostrości wzroku w oku lepszym do 0,3 według Snellena po wyrównaniu wady wzroku szklami korekcyjnymi lub ograniczenie pola widzenia do przestrzeni zawartej w granicach 30 stopni.

Standardy postępowania dla lekarzy orzeczników – członków składów orzekających, określające związek przyczynowy pomiędzy jednostką chorobową a zakresem ograniczeń funkcjonalnych osoby orzekanej (opracowane przez zespół specjalistów z poszczególnych dziedzin medycyny i przeznaczone do użytku wewnętrznego) – za całkowicie niewidomą uznają osobę, która nic nie widzi i nie ma poczucia światła. Dla celów społeczno – prawnych rozróżnia się różne stopnie utraty wzroku:

- osoba bez poczucia światła – całkowicie niewidoma;
- osoba, której ostrość wzroku oka lepszego po korekcji szklami nie przekracza 2,5/50 lub 3/60 (0,05);
- osoba z ograniczonym polem widzenia poniżej 20 stopni, niezależnie od zachowanej ostrości wzroku – prawie niewidoma.

W celu orzeczenia stopnia niepełnosprawności w schorzeniach wzroku ocenia się przede wszystkim stopień obniżenia ostrości wzroku i zwężenia pola widzenia. I tak:

- do lekkiego stopnia niepełnosprawności powinno zaliczać się osoby, u których ostrość wzroku w oku lepszym i po korekcji wynosi nie więcej niż 0,3,
- do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności powinno zaliczać się osoby z obniżoną ostrością wzroku (w korekcji) w oku sprawniejszym w granicach 0,06 – 0,1 lub/i zwężeniem pola widzenia do około 30 stopni,
- do znacznego stopnia niepełnosprawności powinno zaliczać się osoby, które:
  - utraciły wzrok,
  - mają ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,05;
  - mają zwężenie pola widzenia poniżej 20 stopni.

Zgodnie z powyższym, z punktu widzenia orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, za osoby niewidome można uznać osoby legitymujące się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z symbolem przyczyny niepełnosprawności 04 – O, natomiast osoby będące w posiadaniu orzeczenia ustalającego inny stopień niepełnosprawności niż znaczny, można uznać za niedowidzące w zależności od stopnia upośledzenia wzroku.

Jednakże mając na uwadze ograniczenia funkcjonalne, które napotykają w procesie rehabilitacji zawodowej osoby z poważnymi dysfunkcjami narządu wzroku oraz cel, jaki przyświecał ustawodawcy przy wprowadzeniu rozwiązania zawartego w art. 26a ust. 1b ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – to jest zapewnienie wyższego poziomu wsparcia na zatrudnienie osób niepełnosprawnych mających istotne trudności w wejściu i utrzymaniu się na rynku pracy – należy przyjąć, iż określenie osób z dysfunkcją narządu wzroku wyrażone w przedmiotowym przepisie za pomocą potocznego sformułowania „osoba niewidoma” obejmuje swoim zakresem osoby z dysfunkcją narządu wzroku w stopniu znacznym i umiarkowanym.

8. Czy osoba w okresie między dniem upływu ważności poprzedniego orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wydanego na czas określony, a dniem wydania kolejnego orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności zachowuje ciągłość statusu osoby niepełnosprawnej?

Ciągłość trwania niepełnosprawności istnieje, jeżeli z treści orzeczenia wydanego po upływie ważności poprzedniego orzeczenia wynika, że niepełnosprawność trwała nieprzerwanie w okresie między utratą ważności poprzedniego orzeczenia i wydaniem obecnego. Informacja o ciągłości orzeczenia zawarta jest w orzeczeniu o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności zgodnie z § 13 ust. 1 pkt 9 i ust. 2 pkt 11 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. Nr 139, poz. 1328), w postaci daty lub okresu powstania niepełnosprawności.

9. Czy wystawienie zaświadczenia lekarskiego przez lekarza, pod którego opieką znajduje się osoba zainteresowana, na potrzeby orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wymaga ponoszenia kosztów z tego tytułu?

Zgodnie z art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 210, poz. 2135, z późn. zm.) świadczeniobiorca ma prawo do uzyskania nieodpłatnego zaświadczenia lekarskiego wydanego dla celów orzecznictwa o niepełnosprawności.

10. Czy osobę, której wygasło orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, a nie przedstawiła w zakładzie nowego orzeczenia, należy traktować jako osobę sprawną także po dostarczeniu kolejnego orzeczenia?

Podstawą zaliczenia osoby niepełnosprawnej do określonego stopnia niepełnosprawności jest legitymowanie się przez nią ważnym i prawomocnym orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności (lub innym traktowanym w świetle przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92) oraz przedstawienie go pracodawcy.

W stosunku do osoby, która dostarcza pracodawcy stosowne orzeczenie po raz pierwszy, stosuje się art. 15 ust. 4 ustawy, zgodnie z którym osoba ta jest wliczana do wskaźników zatrudnienia osób niepełnosprawnych począwszy od dnia następującego po dniu dostarczenia pracodawcy tego orzeczenia.

W przypadku gdy orzeczenie wydane na czas określony wygasa, a osoba niepełnosprawna nie przedstawi w zakładzie nowego orzeczenia, należy ją traktować jako osobę sprawną aż do czasu przedstawienia przez nią pracodawcy ważnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub traktowanego na równi.

W sytuacji, gdy brak ciągłości orzeczenia o niepełnosprawności wynika np. z długotrwałego postępowania (w tym postępowania przed sądem), po uzyskaniu przez pracownika prawomocnego orzeczenia o niepełnosprawności — jeżeli treść wyroku lub orzeczenia się temu wyraźnie nie sprzeciwia — nie ma przeszkód prawnych do dokonania stosownych korekt w tym zakresie oraz odpowiedniego dostosowania zakresu uprawnień pracowniczych uzależnionych od stopnia niepełnosprawności pracownika.

11. Czy z Zakładowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (z puli na pomoc indywidualną) można wypłacać tzw. "wczasy pod gruszą"?

W związku z rozbieżnościami dotyczącymi interpretacji w zakresie przepisów regulujących kwestię wypłacania środków na tzw. wczasy pod gruszą w kontekście przepisów podatkowych wymaga wyjaśnienia użycie określenia „wczasy pod gruszą” w konkretnym przypadku. Biorąc pod uwagę znaczenie tego określenia jako nazwy dla pewnej formy wypoczynku, można przyjąć, iż chodzi o kilku, czy kilkunastodniowy pobyt na łonie natury, nie związany z zakwaterowaniem w ośrodku takim jak dom wczasowy lub podobna placówka. W sytuacji jednak, kiedy w grę wchodzi wydatkowanie przez pracodawcę na podstawie przepisów ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych środków finansowych „na wczasy pod gruszą”, sama nazwa „wczasy pod gruszą” stanowi swoisty skrót myślowy dla dodatkowych środków wypłacanych przez niektórych pracodawców pracownikowi, który korzysta w danym roku kalendarzowym z urlopu wypoczynkowego w wymiarze co najmniej 14 kolejnych dni kalendarzowych. Podkreślić należy, iż nazwa ta jest potoczna i ogólnie używana w odniesieniu do drugiej z przytoczonych sytuacji.

W przedmiotowej sprawie określenie „wczasy pod gruszą” **nie oznacza zatem formy wypoczynku, a jedynie zwyczajowo przyjętą nazwę świadczenia urlopowego określonego w art. 3 ust. 4-6 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych** (t. j. Dz. U. z 1996r. Nr 70, poz. 335 ze zm.). Zgodnie z § 2 lit. f rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 31 grudnia 1998 r. w sprawie zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 3, poz. 22 ze zm.), środki z zfron mogą być przeznaczane na sfinansowanie dojazdu i pobytu na turnusach rehabilitacyjnych, usprawniających, wczasach lub wypoczynku zorganizowanym w innych formach. Świadczenie urlopowe (zwane „wczasami pod gruszą”) wypłacane jest na podstawie przepisów ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych i można je określić mianem dodatku urlopowego.

Z brzmienia przepisów art. 3 ust. 4-6 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych wynika, iż jeżeli pracodawca decyduje się na wypłacanie świadczenia urlopowego, to prawo do niego mają wszyscy pracownicy, którzy korzystają w danym roku kalendarzowym z urlopu wypoczynkowego w wymiarze co najmniej 14 kolejnych dni kalendarzowych. Pracownicy niepełnosprawni nie są wyłączeni spod tego uprawnienia, a zatem wypłata świadczenia urlopowego na ich rzecz powinna zostać dokonana na podstawie ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Brak jest natomiast jakichkolwiek podstaw prawnych do wypłacania tego typu świadczenia z zfron, gdyż świadczenie to nie występuje w przepisach rozporządzenia w sprawie zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych jako odrębna kategoria wydatków, które mogą zostać pokryte ze środków tego funduszu, a ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych nie wskazuje na inne źródło finansowania wypłat z tytułu świadczenia urlopowego. Gdyby zatem przyjąć, że możliwe jest wypłacanie świadczenia urlopowego ze środków zfron, pracownik mógłby domagać się jednocześnie jego wypłaty również na podstawie ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, gdyż należy się ono z tego tytułu każdemu pracownikowi, który spełnia wspomniany wyżej warunek.

W przypadku uznania, iż wypłacenie świadczenia urlopowego ze środków zfron zwalnia pracodawcę od obowiązku wypłacenia takiego świadczenia na podstawie ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych należałoby rozważyć kwestię uprzywilejowania pracodawcy, który w tej sytuacji korzysta ze środków zfron. W takiej sytuacji zmniejszałyby się obciążenia finansowe pracodawców, którzy mają obowiązek tworzenia zfron, co stawałoby ich w sytuacji korzystniejszej w stosunku do pozostałych. Wobec takiego stanu rzeczy należałoby wziąć pod uwagę uznanie wypłacania świadczenia urlopowego ze środków zfron za pomoc publiczną.

Prawidłowość powyższych wniosków potwierdza także fakt, iż świadczenie urlopowe nie musi być przeznaczone przez pracownika na określony cel, podczas gdy środki z zfron mogą zostać wykorzystane jedynie na ściśle określone wydatki, w tym kontekście na sfinansowanie pobytu na wczasach lub wypoczynku zorganizowanego w innych formach. Wypłacanie świadczenia urlopowego z zfron powodowałoby konieczność wydatkowania tych środków jedynie na wypoczynek (np. na dosłownie rozumiane wczasy pod gruszą), natomiast przepisy regulujące instytucję tego świadczenia nie przewidują takiego ograniczenia.

Oczywiście nie ulega wątpliwości, iż czynny wypoczynek we wspomnianej formie może mieć pozytywny wpływ na osiągnięcie celów związanych z rehabilitacją osoby niepełnosprawnej i sfinansowanie go ze środków z zfron spełnia warunki określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 31 grudnia 1998 r. w sprawie zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Jeśli jednak pracodawca w ramach pomocy indywidualnej przeznaczy z zfron środki na cele wymienione w § 2 pkt 12 lit. f rozporządzenia w sprawie zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych nie może być to traktowane jako świadczenie urlopowe, gdyż jego wypłata opiera się na zupełnie innej podstawie prawnej i nie podlega rygorom przewidzianym dla wydatkowania środków z zfron.

Podsumowując należy stwierdzić, że **nie ma podstaw wydatkowania środków zfron na wypłacanie świadczenia urlopowego (zw. potocznie „wczasami pod gruszą”) oraz do zaniechania odprowadzania podatku dochodowego** od kwoty wypłaconej z tytułu tego świadczenia na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 27 lit. a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r., Nr 14, poz. 176 ze zm.). Jeśli natomiast chodzi jedynie o sfinansowanie przez pracodawcę ze środków zfron samego wypoczynku zorganizowanego w formie „wczasów pod gruszą”, to środki wydatkowane na ten cel nie podlegają obowiązkowi podatkowemu.

Ponadto należy wskazać, iż Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych nie jest właściwe do udzielania wyjaśnień i zajmowania stanowiska dotyczącego zakresu zastosowania przepisów ustawy o podatku dochodowym. Wobec powyższego o szczegółowe wyjaśnienia w przedmiotowej sprawie należy zwrócić się zgodnie z art. 14a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 ze zm.) do naczelnika właściwego Urzędu Skarbowego.